

פרוטוקול מס' 63

מישיבת ועדת הכלכלה שהתקיימה

בכ"ה טבת תשל"ה-8.1.75, בשעה 900

נוכחים :	חברי הועדה -	י. הורביץ - יו"ר
		א. אבטבי
		ע. אמוראי
		פ. גרופר
		א. זילברברג
		א. לבני
		א. לבנבראון
		נ. קצב
מוזמנים	-	מ. רזונשטיין - משרד המסחר והתעשייה
		א. ישראלי - משרד החקלאות
		מר קלוגמן - משרד המשפטים
		מר פריש - משרד החקלאות
		מר בן-ארי
		י. גורס - מנכ"ל מועצת הפירות
		י. ברגר
		ש. דר-זיו
		ע. לב - יועץ כלכלי לוועדה
מזכיר	-	פלקסר
רשמה	-	ש. אלטרמן

על סדר היום : חוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק)
כללים בדבר הסדר לשיווק ולהובלה של פירות - חוק מועצת הפירות (ייצוק ושיווק)

790

(מקבץ כ"ט 20.1.75)

היו"ר י. הורביץ:
אני פותח את הישיבה. עלינו לדון מספר דקות בסדרי העבודה שלנו. נאפשר לנציגת היועץ המשפטי הגב' תמר להציע את ההצעה שלה. בסדרי העבודה שלנו נדון על ועדת משנה, על העדפת נושאים וכן על הסיור שלנו לים המלח.

גב' תמר:
אני מבקשת בשם שר המשפטים לקבוע דיוק בחוק הליכי המסחר בכל ההקדם. זה חוק חשוב מאד. זה חוק שבא להגן על הצרכן, לטחום פרצות קנימות. החוק מונח זמן רב, אמנם לא באשמת הועדה הוא לא טוב, כיוון שהיה צריך לתקן את חוק הרציפות, אי אפשר היה לדון בו עד שתוקן. אחר-כך היתה רחיה משום חילופי יושבי ראש הועדה. עכשיו אנחנו מבקשים מאד שייקבע דיוק בחוק הזה וידונו בו ברציפות עד שיסתיים.

היו"ר י. הורביץ:
זה חלק מהנושא של סידור העבודה של הועדה. אנחנו צריכים למיין במה נעסוק תחילה. נראה לי שנצטרך להוסיף לעצמנו יום בתל-אביב. קשה מאד לחלק ניכר של חברי הועדה, אבל כנראה שלא יהיה מנוס מלהוסיף יום נוסף. אם נקבל היתר ליום נוסף בתל-אביב, נקדיש אחת לשבוע ישיבה לנושא הזה. שמענו את בקשתך בתשומת לב ויש לנו נטייה לקבל את הבקשה. נדון בעניין בסוף הישיבה וגם נודיע לך.

גב' תמר:
כרישום הקבלנים כמעט נגמר הדיון.

היו"ר י. הורביץ:
ביקשנו מכם איזה הערה.
גב' תמר:
ישנו הענין של הקנס שחבר-הכנסת אמוראי הציע.

היו"ר י. הורביץ:
אנחנו עוברים לחוק המועצה לענף הלול. אבקש מסגן מנכ"ל משרד החקלאות א. ישראלי, להציג את הנושא.

א. ישראלי:
אין לנו הצעה מיוחדת. כדי להתקדם ביתר הנושאים אנחנו ביקשנו, לאור ההתנגדות של הועדה להקפיא את הנושא של המכסות. בישיבה קודמת הבנו שנשאר עוד שתי נקודות לבירור: (1) ייצוג של צרכנים בועד הפועל; (2) ייצוג של חקלאים מהסקטור של מושבי חירות בועד הפועל. אני בנושא הזה נפגשתי עם חברי הכנסת הנוגעים לדבר וגם כתבתי את הענין בכתב. הגעתי איתם להסדרים בנושא הזה וגם העברתי מכתב ליושב-ראש הועדה. למושב בית"ר ניתן ייצוג של משקיף. למערכת הציכנים ניתן ייצוג של חברות.

א. זילברברג:
זה היה העיכוב היחידי?

א. ישראלי:
חנץ מהנושא המוסכם של הקפאה. בדיעבד אנחנו רואים את הענין מסוכס.

היו"ר י. הורביץ:
כנציג היועץ המשפטי אני לא ~~המסוגל~~ בחמונה, כך שהשאלה שלי היא, אם ההסדרים שנציג משרד החקלאות דיבר עליהם הם הסדרים בחוק או הסדרים מנהליים? אם אלה הסדרים בחוק - צריך לתקן את החוק.

א. ישראלי:
הייצוג של צרכנים הוא לפי החוק. הועדה היתה להיות בפנים. נציגות בועד הפועל נקבעת במסגרת החוק. לנושא של משקיף אני מעריך שיש חילופי מכתבים שיקבלו אסמכתאות.

היו"ר י. הורביץ:
אני רוצה לשאול: הועדה תובעת למחוק את סעיף 2. קיבלתם זאת?

א. ישראלי:
בשלב זה ביקשנו להקפיא.

מר פלקסר:
סעיף 1 נתקבל ללא שינויים. סעיף 2 - מחליטים למחוק.

היו"ר י. הורביץ:
סעיף 3 אושר בתוספת, שהכללים לקביעת האגרה יהיו באישור ועדת הכלכלה. לחבר-הכנסת לבני הסתיגות. הוא מציע למחוק את המלים "לרבות ניכוי מסכומים המגיעים לחייבים בה המועצה".

א. ישראלי:
ללול יש מערכת של עשרות כללים. מה שונה הכלל הזה שצריך להביא אותו לוועדה מכל הדברים האחרים? זה דבר שולי ממש.

- היו"ר י. הורביץ:**
א. לבני:
חבר-הכנסת לבני, אתה עומד על ההסתייגות?
אינני מוכן להסכים שמישהו ינכה מהמדל, מבלי שהוא ידע על כך. אני נגד ניכויים אוטומטיים.
- א. ישראלי:**
אין שום ניכויים אוטומטיים. הכל מוסדר במסגרת חברות במועצה, לפי כללים.
- היו"ר י. הורביץ:**
א. לבני:
חייב מישהו למועצה כסף - לנכות לו או לא?
בהסכמת החייבים מותר לנכות כל דבר בעולם.
- י. ברנר:**
אם אנחנו כותבים "מועדים ודרכים לתשלום האגרה", ממילא זה כולל הכל. זה בא לחזק את העניין. אם נקבעים דרך ומועד איך לשלם את האגרה, והאגרה מוכרחה להיות בכללים - הרי הכללים מתפרסמים. יש סובסידיות, יש שלומים, יש פדיון - מדוע נכניס שתי מערכות.
- א. לבני:**
אולי במקום ניכוי לכתוב גביה ?
- פ. גרופר:**
אני מבין את ההסתייגות של חבר-הכנסת לבני. הוא איננו אומר שיוותרו למי שחייב. אני חייב למועצה כסף ויש לי ערעור על מה שתובעים ממני - הרי לפי החוק אוטומטית יורידו ולא יאפשרו לאיש לדרוש את צדקתו.
- א. ישראלי:**
אני יודע מקרה. באה אלי תלונה כחבר-כנסת שקיפחו משטח. היה לאנשיה ויכוח עם המועצה. שלא יחתכו אוטומטית ממה שמגיע. הדבר הגיוני, אם פה מוגן גם הפרט.
- א. זילברברג:**
אני חושב שהויכוח הוא לפני גמר. אם צד אחד אומר "אתה חייב לי כסף" - אינני מתאר לי שזה נקרא חוב. כאשר מדובר על גביית חוב, מדובר על גביית חוב מוכר. אם יש ערעור, מבררים.
- א. ישראלי:**
אפשר לקבל את המלה לגבות.
- ה. קלוגמן:**
מר גרופר הזכיר את הסיכום: המועצה רשאית בכללים, באישור ועדת הכלכלה... "יוצר פה מצב כזה, שלגבי כללים הגילים מהותיים לא צריך את אישור ועדת הכלכלה. אין זה הגיוני שעשרות כללים הקובעים את כל המערכת הכללית של הליווי נעשים במסלול בטוים ודוקא זה שצריך לקבוע אגרה לוסרינריה יובא לוועדת הכלכלה.
- מר פלקסטר:**
סעיף 3 אושר כך, שהכללים לקביעת האגרה יהיו באישור ועדת הכלכלה.
- ח. קלוגמן:**
נניח שהם רוצים לבוא ולשנות אגרה בעד מתן שירותים, או נניח שהם רוצים לשנות את המועדים - הם צריכים לבוא לוועדת הכלכלה של הכנסת.
- היו"ר י. הורביץ:**
אני משער שבמועצה יושבים היצרנים והמשווקים, ויחליטו מחר אחר-הצהרים להטיל אגרה בסכום ניכר. ועדת הכלכלה איננה יותר מסורה לחקלאים ולענין מאשר החקלאים עצמם. בכל זאת רוצים סיבוב ידוע שהאינטרסנטים יושבים במועצה, הם לא מעונינים לשלם. כיוון שזה עניין של גיוון נוסף, למען לא?
- א. ישראלי:**
יושב הוועד הפועל ומציע למליאה כללים כאלה או אחרים, אם במסגרת של יצור ואם היטלים שנגבים מהחקלאים. הכללים מובאים למליאת המועצה. המליאה מאשרת, ואז זה מובא למשרד החקלאות ולשר לאישור. אני מציע בידיעה של ועדת הכלכלה.
- פ. גרופר:**
אנחנו לא מכניסים לסעיף זה את כל הסמכויות של מועצת יצור. אני חושב שדי בריא יהיה אם בכל זאת נשאיר לנו כוועדת הכלכלה משהו שיצטרך לבוא לוועדת הכלכלה. גם אני רוצה להציד בצורה הכי גלויה: ישנם במועצה נציגי אינטרסים של מגדלים. במועצת הלול היו סעגות קשות שהמנהלים עושים כרצונם ולמגדלים אין מה להגיד. כאשר העניין בא לדיון בוועדת כלכלה ממלכתית, יש אפשרות לחברים מאותה מועצה או למגדלים לבוא ולהתבטא במסגרת הממלכתית. אני חושב שזה דבר דמוקרטי, בריא וטוב. אותו גוף שקוראים לו ועדת כלכלה איננו נגד. ישאירו לנו גם מפעם לפעם משהו לאשר, ונוכל בהזדמנות הזאת לראות את כל המסכת.
- א. ישראלי:**
אותה אגרה נגבית לפי החלטה בין-משרדית.
- א. זילברברג:**
איזה נושאים מחייבים את האישור ואת ההסכמה?
- י. ברנר:**
אגרות ממשלתיות אינן טעונות אישור ועדת כנסת.

לא נכנים שיטה חדשה. יש נושאים שמחייבים להביא לועדה ויש נושאים שנקבעים במשרד. לא כדאי להכניס

א. זילברברג:

שינוי לגבי יתר הועדות.

לאור מה ששמעתי מאיתן ישראלי, פה יש אגרה שנקבעת בהסכם בין הצדדים וזה לא מס. אם זה הסכם בין צדדים, גוף כמו ועדת הכלכלה מותר שתהיה לו דעה בנושא זה. יבוא אחר הצדדים להתלונן.

א. לבני:

בישיבה הקודמת הוחלט שהכללים ייקבעו באישור ועדת הכלכלה.

היו"ר י. הורביץ:

מר לב:

היושב-ראש תמיר סיכם שסעיף 50 א' יהיה באישור ועדת הכלכלה, וסעיף 50 ב' ללא אישור ועדת הכלכלה.

היו"ר י. הורביץ:

קבוצות אינטרסנטיות מובהקות יושבות במועצה, בהשגחה מקסימלית של הגוף הממלכתי, במקרה זה משרד החקלאות.

בקבוצה הקודמת הרבה פעמים רציתי לתלוש מזכויות המועצה ולהעביר לשר, סיוון שחשבתי שיקולי השר יהיו יותר ממלכתיים ואובייקטיביים מאשר שיקולי האינטרסנטים. אין לקחת את הכתובת של הערעור או הפניה של הזקוקים לאישור מהמועצה ולהשאיר אותה רק בידי המועצה. למרות הפיקוח של משרד החקלאות בכל זאת כתובת כזאת היא חמיד כתובת טובה. אם ישנה קבוצה שרואה את עצמה מקופחת בתוך המועצה, לפי דעתי זה יהיה הוגן לתת את הכתובת לכל אחד שחושב את עצמו נפגע בתוך המועצה, לאחר שעבר את כל הגלגולים. אני מציע שאנחנו נקבל את הנוסח הקודם שאומר שזקוקים לאישור ועדת הכלכלה.

לגבי 50 א' בלבד.

ד. קלוגמן:

הייתי משאיר את ההצעה כפי שהיא, אבל הייתי מכניס תיקון אחד: אם יש הסתייגות, להביא לאישור ברוב

א. זילברברג:

המקרים זה מסתדר.

זה לא רצוי. למועצה יש דרכים של קבלת החלטות בכל מקרה. אם יש הסתייגות, זה לא מתקבל.

ה. קלוגמן:

אנחנו הגענו להצעה המוסכמת לאחר הרבה דינונים. המטרה שלנו לגמור. אם רוצים לערער על החלטה שאנחנו

פ. גרופר:

ישבנו עליה במשך הרבה דינונים דרך אגב, אני אדרוש דחיה ואלמד את הנושא. אם משרד החקלאות מקבל את ההצעה, אז גמרנו.

א. ישראל:

אנחנו לא מקבלים את הדרך הזאת. זה תקדים. ההצעה שלי היא -2 לדיעת הועדה". זה נושא שולי ביותר. זו

הכלכלה לוחצים על משרד החקלאות לקבל את האחריות לנושא, במקום משרדים אחרים. אנחנו פיתחנו שיטה של גביית אגרה. הנושא מדי שולי מכדי שיטופל ברמות כאלה או אחרות.

היו"ר י. הורביץ:

הסכום אולי פשוט, אבל העמדה היא עמדה.

א. אבטבי:

אם בכל מכלול הבעיות של מועצת הלול כל ענין הכי קטן או כל שינוי יובא לכאן - הוא יעסיק את הועדה

פעם את הנושא. התוצאה לא תהיה תוצאה יעילה. אולי נקבע עד אחוז מסוים רשאית המועצה להחליט מעל לזה ועדת הכלכלה.

א. לבני:

השירות הוטרינרי שייך למשרד החקלאות או למשרד הבריאות?

א. ישראל:

השירות עצמו שייך למשרד החקלאות.

א. לבני:

משרד החקלאות כפוף לוועדת הכלכלה לפי תקנון הכנסת. ועדת הכלכלה נאבקה על מעמד בנושא. פתאום נוצר

סיכום בין הרשות המחוקקת לבין הרשות המבצעת. מתנגדים בכל תוקף שועדת הכלכלה תוזכר.

היו"ר י. הורביץ:

להצעה לחלק לשנים אתם מסכימים?

א. זילברברג:

זה דבר עקרוני. אם יש כאן תקדים, נבקש התייעות בנושא. אם זה לא תקדים ויכולים ללכת לקראת הדעה

שישנה - בבקשה. תחליטו: מאשרים או דוחים להתייעות?

ה. קלוגמן:

אין להיבהל מהמלה כללים, זו צורת הבאת הדברים. למעשה מדובר בקביעת אגרה בעד מתן שירותים. ענין

אגרה בעד מתן שירותים יבוא בכללים. ענין מועדים ודרכים יבוא בכללים. האם האגרה זקוקה לאישור ועדת הכלכלה או לא?

היו"ר י. הורביץ:

"אגרה בעד מתן שירותים כאמור בסעיף (2)3 ו-(6) למעט אגרה בעד שחיטה" - מה זה אומר?

א. ישראלי:

הוציאו את ענין אגרת השחיטה, מפני שזה שייך למועצות הדתיות או למשרד הפנים.

היו"ר י. הורביץ:

אם יש משחטה גדולה איזורית שלא קשורה לשום דבר, ונניח שנתרו את ענין הכשרות ולא מקבלים אגרת

שחיטה או מקבלים סכום פעוט - לגבי כל השירותים האחרים מי קובע?

א. ישראלי:

במערכת של השחיטה יש רמות שונות של טיפול סניטרי והגייני בעופות. זה מתחיל משחיטה. היום אנחנו עומדים בפני אישור אמריקאי ליצוא עופות לאמריקה. רופא אמריקאי אמר לנו שחוץ מקנדה, רק ישראל עומדת ברמה. לקחנו אותו למספר מקומות מצומצם. יש מושג "כשרות אמריקאית". הרופא הוטרינרי הזה הוא נציג של השירותים הוטרינריים של ארצות הברית בקופנהגן. הוא אמר שהמצב אצלנו יותר טוב מאשר בדנמרק. אנחנו מגיעים מהרמה הזאת עד לרמה של מחנה יהודה ושוק הכרמל, שם שוחטים על הריצפה. באמצעות האגרה הזאת שנגבית מכל העופות בארץ אנחנו מעודדים את המשחטות להכניס רמה זוטרינרית ואמצעים זוטרינריים באותם, כדי שלא יסבלו העופות הנשחטים במשחטה מודרנית משלמים אגרה. במשחטה מודרנית יותר יקר, ויש השתתפות של העופות אשר נשחטים ברחוב. אנחנו גובים במקור בזמן המכירה הסיטונאית. לצורך המערכת הזאת שהיא מתואמת עם משרדים אחרים ומופעלת באמצעות מועצת הלול אנחנו צריכים מימון. היום זו אגורה והצי, מחר יכול להיות שיגבו שתי אגורות.

היו"ר י. הורביץ:

כמה זה מכניס?

א. ישראלי:

בשיווק המאורגן יש 130 אלף טון. זה יכול להיות בין מליון וחצי לשני מליון לירות. זה תקדים שאיננו

מכירים אותו. אני לא רואה דרך לעשות פה רמה פרלמנטרית מכובדת כזאת, בשביל לשנות מאגורה וחצי לשתי אגורות.

ג. קצב:

אמנם זה סכום פעוט, אבל אינני חושבת שזה לא לכבוד של ועדת הכלכלה לדון בענין עקרוני. זה מקובל גם בוועדות אחרות שמביאים אגרות לאישור. אמנם מדובר על סכומים יותר ניכרים, אבל לעצם העקרון זה לא משנה. אינני רואה שום מניעה שמשרד החקלאות יקבל זאת, אם משרד החקלאות כפוף לוועדת הכלכלה. ולא חשוב שיש כאן סכום של אגורה או אגורה וחצי.

ד. קלוגמן:

אם יש הסתייגות, היא הסתייגות של הממשלה.

א. ישראלי:

אנחנו לא מוכנים.

היו"ר י. הורביץ:

הסכניקה תהיה זו, שמישהו מכס יבוא ויציע הסתייגות.

א. זילברברג:

אנחנו נחליט בינינו בישיבה הבאה.

היו"ר י. הורביץ:

אני מבקש להעביר את הפניה אל השר ולהתייעץ. יתכן שתקבלו את הדעה.

לגבי סעיף 4 סוכם הענין, לאחר ששמענו על ההסדר עם הצרכנים ועם המחלקה החקלאית של ישובי הירות. ההצעה אומרת: משקיף לישובי ביתר וחבר מלא לארגוני הצרכנים. אנחנו מאשרים את הסעיף הזה. פרט לשאלה שתתברר אצלנו בישיבה הבאה החוק הזה אושר.

שמעון:

יש לי הצעה לתקן תיקונים לא מהותיים, אבל חושבים מבחינת הביצוע על ידי השירות הוטרינרי, בשתי

הפיסקאות (6) ו-(7). בפיסקאות אלה מדובר בשירותים הנוגעים לתוצרת הלול ואחר-כך יש פירוש על מה בעצם ממונים השירותים הוטרינריים: על שחיטה, הכשרה, ביתור, הקפאה, אנשי השירותים הוטרינריים הסבו את תשומת ליבי שאנחנו השמטנו את האחסון וההובלה, שגם הם צריכים להיות במיקוח. אנחנו מבקשים להוסיף אחסון והסענה לצורך הובלה. אפשר לומר שמבחינת פרשנות זה נכלל, אבל הם מודאגים.

ח. קלוגמן:

אין בזה צורך. מתן שירותים כולל הכל. אם אתה בא לפרט, אתה מחסיר.

שמעון:

אם אני לא אומר את מה שבא אחריהם, כאילו לא כללתי. המיעוט היה בעקבות דיונים בוועדת השרים.

היו"ר י. הורביץ:

אני לא מסוגל ברגע זה להכנס לנושא שיגזול את כל הישיבה. אנחנו דוחים בלאו הכי כמה נושאים לישיבה

הבאה. אני מציע שחברי הוועדה יקבלו את ההצעה, נזמין אותך לישיבה הבאה וננסה לעבור על ההצעה.

א. ישראל:

אני מבין שמוצע להוסיף את הנושא של אחסון והטענה בתוך הסעיף.

היו"ר י. הורביץ:

היצע המשפטי לממשלה והיועץ המשפטי למשרד החקלאות יעשו ביניהם ליטוש סופי של טיוטה מסוימת. יביאו

את ההצעה בתחילת הישיבה הבאה.

מועצת הפירות.

אני פותח את החלק השני של הישיבה, הנוגע לכללי

י. גורם:

הגענו להסתייגויות שעליהן צריך לדבר.

י. ברגר:

אנחנו מדברים פה על כללים שהם בענין הסדר לשיווק ולהובלה של פירות. הכללים האלה הם לפי הוראות חוק

מועצת הפירות סעיף 61, טעונים אישור השרים ויפורסמו ב"רשומות", לאחר שיובאו לידיעת ועדת הכלכלה של הכנסת. זה בואל שהחוק קבע. המועצה מאשרת את הכללים האלה. שני השרים מאשרים את הכללים האלה. הם נכנסים לתוקף לאחר פירסומם ב"רשומות". לפני פירסומם יש להביאם לועדת הכלכלה. אנחנו סבורים שאין מקום שועדת הכלכלה תיכנס לדיון מריטורי לגופו של דבר בכללים אלה. איננו רואים כל עילה או כל אפשרות שכללים אלה המובאים לידיעת ועדת הכלכלה יעברו שום פעם דיון נוסף, אולי אפילו שינויים. אני חושב שהחוק קובע במפורש שיש כללים שטעונים אישור ועדת הכלכלה. כל יתר הכללים צריך להביא לידיעת ועדת הכלכלה.

א. בן-ארי:

אני כמובן אינני רוצה להכנס לדיון הפרוצדורלי. אני מבין, היות וזה הונח על שולחן ועדת הכלכלה והואיל

והזמנו נציגים מטעם הארגונים, הם מוזמנים להשמיע את השגותיהם לגבי אותם כללים, לא

אני רוצה להעיר לגבי שלשה סעיפים, ואל מן הקל אל

הכרך 8 סעיף 17 קובע נוהלים מסוימים בקשר להפקדת ערבות על מתן תעודות משלוח. אני מסיר את חתתיגות לגבי הסעיף, כיוון שהוסבר לי שמדובר במתן ערובה. הפקדה היתה משלוח נטל בצד על המגדלים. לאחר שהוסבר לנו שהמדובר במתן ערובה, אין לי הערות לגבי הסעיף הזה.

לא כן לגבי סעיף 2 (ג) ו-(ה). סעיף (ה) מדבר על החובה

שמוטלת על המגדל למסור פריים מסוימים למועצת הפירות עם מכירת היבול שלי. צמטע פה החשבה שלנו נוגעת רק לפיסקה אחת והיא: בסיפא של הסעיף המדבר על כך שיש למסור למועצה את תנאי המכירה. לגבי כל מה שכתוב לפני כן אין לנו שום חתתיגות. אנחנו סבורים ששיווק הפירות חייב להתנהל בצורה מסודרת, מאורגנת, בפיקוח. אבל כל זה בתנאי אחת: לא להטיל על המגדל חובה נוספת. אמנם הוסבר לנו שהמונח "תנאי המכירה" יש לו הגדרה מאד מאד סגולה, אלא שזה יכול להתפרש גם אחרת. כי תנאי מכירה אלה דברים שנוגעים לחוזה בין המוכר והקונה. כל זמן שאין בזה חריגה מחוקי המדינה, הוא רשאי למכור בתנאים שרואים לו נוחים וטובים, וודאי שזה איננו ענינו של אף מוסד ממלכתי להתערב באיזה סלום הוא מוכר, איזה תנאי תשלום הוא קובע וכד'. נאמר לנו שהכוונה איננה לכך, אלא הכוונה היא שהמועצה תהיה בעלת מידע על כך, מה אותו קונה מתכוון לעשות עם הפרי שהוא קונה, על מנת להבטיח את הפיקוח המתאים, שהפרי יעבור בצינורות השיווק המתאימים בהתאם לכללים ובהתאם לתנאים. בודאי שזו מטרה של מועצת הפיקוח, אבל את החובה הזאת אין להטיל על המגדל. בידי המועצה ישנם הרבה כלים על מנת לבצע את הפיקוח על השיווק המאורגן.

כדי להמחיש את הדבר אני אומר: כאשר המוכר מוכר

את הפרי לסוחר מסוים, הוא ישאל אם הוא מתכוון למכור את הפרי באמצעות סוכן מסוים או ישירות. אם הוא יודע לעשות זאת, אבל הוא איננו חייב תשובה למגדל. הוא איננו יודע אם תשובה יבטיח או לא. אין למגדל אפשרות לדעת אם אותה הודעה נכונה. מה עידי שהחוק יבטיח ניתנים לביצוע. ישנם הסכמים שנערכים היום לגבי פרי שימכר בחודש אוגוסט. יש לשערי שאפילו אותו קונה של פרי, אפילו אין לו שמץ של כוונה לעקוף את הסיטונאי המורשה, אין לו אפשרות למכור את המידע. יש לו כן חובה - ועליה אנחנו סומכים את ידינו - להודיע לפי הוא מכר את הפרי, לאדם מסוים. בכתובת מסוימת. זה מאפשר ומבטיח למועצה בהחלט לגשת לקבל את המידע מאיתו. אדם שקנה את הפרי. גם אם כוונתו של הסעיף הזה רצויה, הוא לא יכול לעמוד במבחן המציאות, הוא מיותר ויכביד ללא צורך על המגדל במשא ומתן שלו.

י. בן-ארי:

אני רוצה להציע הצעה: אנחנו דנו הרבה על הסעיף הזה לא רק בוועדה, גם בארגונים. אני רוצה להציע דבריו

של א. בן-ארי. אני אקח דווקא דוגמא חיה מעצמי. אני עכשיו מנהל מו"מ למכור את הפרי המאכל שלי למתן אנחנו נעשה חוזה ותנאים. אני מבין שאני צריך למסור את שמו, מגוון הפירות, תחנות של. הוא למעשה יהיה המבצע של השטח הזה. לאיזה סיטונאי ימכור? אינני יודע. אני יודע שיש חקלאים שמחליפים בעונה את הסיטונאים. הם משווקים לשנים-שלשה סיטונאים. אם המכירות לא מוצאות חן בעינינו, זה השוט של החקלאי לגבי תנאים טובים יותר. מה המועצה לפזור ישידיק רוצה? היא רוצה למעשה שתהיה לה ביקורת על כל הנושא הזה, אם אלה צבא מאכל, אם זה סוג אחר של פרי. אבל שאני אקח את החוזה ביני ובין הסיטונאי ואעביר למועצה - זה לא

בא בחשבון, זו פגיעה בחופש הפרט. אי אפשר להסכים לדבר כזה. לכן אני חייתי מציע, היות ואנחנו מעונינים לגמור את זה, אין פה שום כוונה של סחבת, שנחקן את הנוסח הזה. יש לך הצעה לניסוח אחר, מר בן-ארי?

י. גורם:

אני הצעתי למועצה למחוק את המלה "ותנאי"; אבל למצוא סעיף מסוים שאיננו שייך לכללים בכלל, שיכלול ענין זה. שהקונה יהיה מודע לכך שהוא חייב לשווק על ידי סיטונאים מורשים.

י. ברגר

אני רוצה להפנות את תשומת הלב. בחוק היסודי של המועצה, שהוא עבר דיונים מאד יסודיים פה בועדה הזאת, נאמר בסעיף 37(ד), כאשר מדובר על היטלים וקרנות: המועצה באישור השרים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת תקבע כללים בדבר הקמת קרנות. ז"א/ קרנות שעונות אישור ועדת הכלכלה ואז אנחנו מביאים לאישור ועדת הכלכלה. לגבי כל הכללים האחרים נאמר בחוק כי הכללים האלה יקבעו על ידי מליאת המועצה. המליאה של המועצה יכולה לקבוע את הכללים האלה. סעיף 61 אומר שהם טעונים אישור השרים ויפורסמו ב"רשומות", לאחר שיובאו לוועדת הכלכלה של הכנסת. המחוקק - ועדת הכלכלה - הבחין במפורש בין אישור של ועדת הכלכלה לבין הבאה לידועת איננו חושבים שאנחנו נכנסים פה לתחום אחר לגמרי. השרים הממונים על ביצוע החוק הזה הם אישור כללים מסוימים. הם אישרו אותם לאחר שהמועצה אישרה אותם פה אחד. כל נציגי המגדלים, גם נציגי המגדלים שמר בן-ארי מיצג אותם, היו נוכחים ולא העלו שום השגה בסעיף זה. בסעיף אחר היתה הסתייגות והתחשבו בהסתייגות הזאת, והניסוח היה בהתאם להשגות שהוגשו. הניסוח הראשון היה הרבה יותר אבסולוטי ואחר-כך נמסר שרק לעתים נדירות, כאשר המועצה תזדקק - היא תדרוש.

אנחנו איננו חושבים שאנחנו צריכים פה לפעול בניגוד לתקן ולקבל פרוצדורה שהכללים יובאו לאישור. אנחנו עוד פעם ניכנס לדיון בפרוטוקול. יש פרוצדורה די ארוכה עד שהכללים מגיעים לאישור ולפירסום. כל הענינים האופייניים של המועצה נתונים לאישור. נצטרך לעבור 20 מערכות של כללים. כל זה יצטרך לעבור אישור נוסף, לאחר שהשרים אישרו?

בהנחת המשרד היה דיון וזו הדיעה. אנחנו באנו הנה למסור הסברים. אם יש הערות, אנחנו מעונינים לשמוע אותן. הביצוע יהיה בהתאם להערות, אבל לא להיכנס עוד פעם לדיון. זה אומר לעכב לעצמנו-שלש.

י. גורם:

אתה דיברת על כל הכללים ועל כל המסכת, אני שואל לענין: אנחנו אומרים שבסעיף 2(ה) יש ענין "תנאי המכירה" ומבקשים לשנות, להוריד את הנקודה הזאת. מה המהותי בזה? כל הכבוד לשרים ולמועצה, אנחנו לא מבטלים את הסעיף, אלא בחלק מן הסעיף אנחנו רואים פגיעה בחופש הפרט. אנחנו החקלאים רוצים פיקוח, אבל לא רוצים שיכנסו לתוך "הביזנס" הפרטי של החקלאים. אנחנו לא מתנגדים לכל הסעיף, אנחנו מתנגדים רק למשהו בתוך הסעיף ומבקשים להוציא את זה לא רואה בקשה זאת כל כך מהותית או כאלו.

א. דלברג:

מוסרים לידיעה - מה פרוש? כדי שאנחנו נדע על ערעור על שני סעיפים, יש ערעור על הידיעה הזאת. נשמע את הערעור על שני הסעיפים. לא צריכים לערוך דיון מחדש. נשב בינינו בועדה בישיבה הבאה ונחליט, אם דבר זה מתקבל על דעתנו או לא. זה בסמכותנו. הועדה הוציאה מסמך מה מתקבל על דעתה, מה לא מקבל על דעתה.

מ. הירש:

אני קצת במבוכה, לאחר ששמעתי את הישיבה שהתנהל כאן בכל זאת אני אומר את דעתי. גם בקשר לסעיף 17 יש לי דעה קצת שונה. אנו סבורים שענין הערובה הוא ענין הרבה יותר חמור ממה שנחזק שיהיה. אני מצין שהמועצה רוצה לשמור על איזה קונטרול, שתעודות משלוח לא תלכנה לאיבוד ועוד. מכאן עדין ההחלטה על 100 לירות הפקדת ערבות עבור כל תעודה - זו הפרזה עצומה. קודם כל נתאר לעצמנו שהמדובר בחקלאי שיש לו כמה דונמים של שזיפים, מנין הוא יקח את הערובה?

זה נדרש מהמשוק. א. בן-ארי:

הוא נדרש להפקיד 100 לירות. לעניות דעתי זה מופרז, זה יותר מדי. שתיים-שלוש הערות לגבי שאר הסעיפים. אני אלך בעקבות דברי חברי בן-ארי, אבל ארחיק לכת קצת ממנו.

מ. הירש:

השאלה כאן היא פשוטה: או שאנחנו רוצים להכביד על החיים של המגדלים, או שאנחנו רוצים לעשות את מלאכתנו, שיהיה ויטוח התוצרת, אבל שלא צריך לחינו של האדם יותר מדי. כל הסעיף הזה נראה לי מיותר. הוא גם לא אפקטיבי. סעיף 2(ה) הוא גם לא אפקטיבי. יכול מאד לקרות שבמשך העונה הבווערת האדם מוכר שלש פעמים את תוצרת המטע. יש לפעמים מצבים שמוכרים את התוצרת במשך השבוע שלש פעמים, על סמך זכרון דברים, על סמך שתי חתימות, על סמך מלת כבוד. הדברים האלה הם לא מסודרים כפי שהיו צריכים להיות,

אבל צריך להכיר גם את הקהל שלנו ולא להפוך אותו לקהל של עבריינים, שלא מציינת להוראות דין. אני הייתי ממליץ על מחיקת סעיף (ה) כולו. הוא הדין לגבי סעיף (ג). רבותי, אני קצת מתפלא על עמיתנו ממשרד החקלאות ומועצת הפירות. כולנו מכירים את הציבור שלנו. הם חקלאים טובים, הם אזרחים טובים, אבל לא חשבונאים. הם לא יכולים לשבת 24 שעות ביממה ולמלא טפסים. אם אנחנו רוצים להעמיד את האדם במצב של חוסר יכולת או חוסר רצון לקיים את הוראות החוק - הבה נכביד עליו ביפסים. אם אנחנו רוצים לווסת את התוצרת, לדעת כיצד להפיק בה - אז אני מוצא שגם סעיף (ג) הוא מיותר, הואיל והמועצה יודעת יפה מאד כמה דונם יש בכל מין של פירות והיא יכולה לשער מה הן כמויות התוצרת.

לכן אני מסכם ואומר: הדברים האלה גם בהתחשב בטעמים של החשב הפרט, גם בהתחשב בטעמים שאין אדם יכול לעמוד בכל הדרישות האלה, ראויים הכללים הללו להיות מושמטים.

לבסוף אני רוצה להודות לוועדת הכלכלה ולחבריה שאתם נוהגים לקרוא לנו ולהיוועץ בנו. הדבר הזה טוב גם לדמוקרטיה וטוב לענין עצמו. אם אנחנו מוצאים את השביל האמצעי, בסופו של דבר זה טוב לכולנו.

א. בן-ארי

כפי שאתם רואים, אנחנו מאד דמוקרטיים, יש מרחק בין ההסתיגויות. לגבי סעיף (ה) אני מסתייג מהסיפא. אנחנו רוצים לאפשר למועצה לפקח על השיווק. דוקא משום שאני לא רוצה להכביד אני מצטרף להסתייגות בענין התחזית של הגידולים וההודעה על ביצוע בפועל של הורדת יבולים סעיף 2(ג). לגבי תחזית היבולים ההסתייגות שלנו מעשית ולא עקרונית. א) בגלל הטעמים שמר הורביץ עמד עליהם, בגלל העבודה הכרוכה. ב) יותר מזה, תחזית יבולים איננה שווה הרבה, היא איננה מדויקת, אם בגלל חוסר אפשרות אובייקטיבית, אם בגלל חוסר רצון של אותו אדם למסור תחזית מדויקת. ממה נפשך? אמנם נאמר לנו שוב הפעם בשיחה שהמדובר רק במקרים מסוימים, כאשר יש למועצה ענין רב לדעת מה היא תחזית היבולים. יהיו אנשים שלא ירצו למסור, יהיו כאלה שלא יוכלו למסור - זה לא יעמוד במבחן הבדיקה המעשית. אז במקום לקבל תועלת רק גרמנו שיבוש. אם המועצה מיחסת חשיבות כה רבה לתחזיות, יש לי הרגשה שהיא חייבת לבדוק את עצמה. זו איננה שאלה עקרונית. האם המכשיר הזה יעזור לה או לא? לפי עניות דעתי לא יעזור לה, אפילו יכול לשבש.

לגבי הודעה על יבול שנאסף: שוב פעם ישנו הגורם המעשי של נפירת שאנחנו מטילים על חקלאים. אדם מוצף בלי סוף בטפסים שהוא צריך להחזיר. הפיר לא מדויק - יהיה עברייני. האמצעים של המועצה עשויים להיות יותר מהימנים, יותר מדויקים מאשר היא חקבל מהחקלאים.

א. זילברברג

מר ברגר הודיע שאין זה בסמכותנו לדון בענין זה. יש לי מכתב של השר רבינוביץ בענין הנפס. הוא מציא לנו כל פרט.

הי"ד ה. הורביץ

אני מבין שההסתייגויות ששמענו פה ממר בן-ארי הן רק לכללים בדבר הסדר הובלה ושיווק. כל היתר

ה. בן-ארי

א. שר

מסתמנות הערות וההסתייגויות. אחרי ששמע את כולכם נחזור סעיף סעיף.

הי"ד ה. הורביץ

בענין התחייבות ופקדון. בתקופה של המדינה בדרך, כאשר המדינה לא היתה סטטוטורית, במשך 12 שנים היה מקובל גם לגבי חברי האיחוד החקלאי, שהמשווק היה מקבל פנקסי תעודות משלוח והוא היה חותם על התחייבות בסכום של 50 לירות. אנחנו רוצים לעשות מדבר שעשינו תוך הסכמה כללית וביצענו במשך כל השנים, גם דבר חוקי, הפקדון ניתן על ידי המשווק. המשווק מסתדר עם הקלינט שלו. למועצה יש עסק עם המשווק, לא עם המגדל. א) רצינו שזה יהיה ליגלי. ב) מאחר ובינתיים השתנו המחירים, 50 לירות אינן מה שהיו לפני 12 שנים, חשבנו להעלות ל-100. מי שמקבל תעודת משלוח יוכל להשתמש לרעה ולברוח מהיטלים. עם אותה תעודת משלוח יוכל לשלוח 10 טון. אין פה חידוש. זו ליגליזציה של מצב קיים והתאמת הסכום שהיה קיים לפני 12 שנה למשהו יותר גבוה. זה ביחס להסתייגות על פקדון.

ה. בן-ארי

בענין של הודעה על מכירה של פרי-עץ-העץ: המגדל חייב לעבוד עם משווק, כאשר הוא מוכר על העץ - עוברת החובה אל מי שקנה, האדם שתופס את מקום המגדל. עליו חלים החובות שחלים על המגדל. אין שום הגיון שהדמך יהיה חייב פחות מהתחייבות מאשר המגדל חייב, באם הוא משווק סחורות לשוק. אין לי ויכוח עם מר בן-ארי. השר יודע לו שתי המלים "ותנאי המכירה". לא מעניין אותנו באיזה מחיר מכרה לא היה משנה לי אילו היינו אומרים: למעט מחיר. מענינים אותי הנתונים על האיש ועל הכמות. אני רוצה לדעת אם הוא מכר שטח - כמה דומינט, אם הוא מכר כמות - כמה טונות, בשביל לדעת באיזה סדר גודל המכירה הזאת. אולי זה ענין של 3 טון או 100 טון. יש כל מיני הסדרים שמתבססים על קניית שטח, ואז אני צריך לדעת את השטח. במקום "תנאי מכירה" יאמר "למעט מחיר".

לענין הניירה: אני חושב שרוב המגדלים אינם כל כך בורים, הם יודעים להעריך. ההערכה של המגדל יותר מדויקת מאשר ההערכה של מדריך מקצועי שבא לשטח לחמש דקות. אם נוותר על קבלת הנתונים באותם המקרים שהם נחוצים לנו - נוכל פחות טוב לפעול לויסות, אנחנו יכולים "לפספס", לעשות פעולה שאיננה קולעת. המידע בקירוב יותר טוב מאשר חוסר מידע. הפעולות של המועצה יהיו פחות יעילות.

אדם שמוכר חלקה לדמן - הוא צריך למסור מידע? איפה אתה משחרר את האדם מלומר המסוחר קטף אצלו?

הי"ר י. הורביץ:

ברגע שהוא מכר לדמן, בא הדמן כמקום המגדל.

י. ברגר:

יש סעיף שאומר שהמגדל חייב לשווק אך ורק לסוחר מורשה. אם הוא מכר על העץ, הוא יכול להשתחרר מהחובה הזאת, אם

י. גורם:

הוא מודיע שמכר על העץ.

הקונה בא במקום המגדל. אם המכירה נעשית על בסיס משקל-צריך לדעת טונות, אם נעשית על סמך שטח - אני רוצה לדעת

י. ברגר:

דומנים.

אנחנו נבקש מנעדת משנה של חברי-הכנסת זילברברג וגרופר להביא לנו את ההצעות ואת ההערות לישיבה הקרובה.

הי"ר י. הורביץ:

אני מבקש לאשר את היתר, את הקרנות וההיטלים.

י. ברגר:

את החוק עצמו, כולל ההסתיגויות, נאשר ב"מכה" אחת.

הי"ר י. הורביץ:

את הכללים נשאיר ואת הקרנות וההיטלים אפשר לאשר.

פ. גרומר:

הישיבה נעולה.

הי"ר י. הורביץ: